

Sygn. akt XP 868/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu

X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marcin Szajner

Protokolant: Monika Biegańska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2014 r. we Wrocławiu

przy udziale -

sprawy z powództwa K. Ś.

przeciwko Z. Stowarzyszeniu (...) we W.

o sprostowanie świadectwa pracy, odszkodowanie z tytułu nie wydania świadectwa pracy w terminie

I. uchyla wyrok zaoczny Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 grudnia 2013r;

II. oddala powództwo o odszkodowanie z tytułu nie wydania świadectwa pracy w terminie;

III. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;

IV. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w sprawie;

V. pozostałe koszty postępowania zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 września 2013 r skierowanym przeciwko stronie pozwanej Z. Stowarzyszeniu (...) z siedzibą we W. powódka K. Ś. domagała się sprostowania świadectwa pracy z dnia 30 września 2011 r. oraz zasądzenia odszkodowania w związku z niewydaniem powódce świadectwa pracy w terminie w kwocie 2.226 zł netto wraz ze stosownymi ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż od września 2008 r.była zatrudniona w (...) Szkole Podstawowej (...) na stanowisku dyrektora szkoły na okres trzyletni zgodnie ze statutem Stowarzyszenia. W dniu 5 lipca 2011 r. prezes Stowarzyszenia wraz z nieuprawnionym zarządem zwolnił powódkę dyscyplinarnie z pracy, łamiąc zapisy Statutu szkoły.

Strona pozwana wysłała powódce świadectwo pracy z prawie trzymiesięcznym opóźnieniem po kontroli Państwowej Inspekcji Pracy. Świadectwo pracy z 30.09.2011 r. jest sporządzone nieprofesjonalnie, zawiera błędy i nieprawdziwe informacje na temat przebiegu zatrudnienia powódki. Powódka wysłała do pozwanego pismo z 4.10.2011 r. z żądaniem sprostowania uchybień, które pracodawca pozostawił bez odpowiedzi. Z powodu braku właściwego świadectwa

pracy powódka nie może podjąć pracy zarobkowej oraz nie może przedłożyć do ZUS dokumentu celem przeliczenia emerytury.

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2013 r. powódka **cofnęła pozew w części objętej roszczeniem o sprostowanie świadectwa pracy** (vide protokół rozprawy z dnia 13.11.2013 r. k.43 verte).

Pismem z dnia 19 listopada 2013 r. (prezentata Biura Podawczego 20.11.2013 r.) powódka sprecyzowała roszczenie o odszkodowanie w związku z niewydaniem powódce świadectwa pracy w terminie, domagając się ostatecznie kwoty 2.400 zł stanowiącą równowartość wynagrodzenia brutto za 6 tygodni pracy u pozwanego z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2011 r. do dnia zapłaty (vide pismo k.46-49).

Wyrokiem zaocznym z dnia 16 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.400 zł brutto z ustawowymi odsetkami od dnia 1 września 2011 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania w związku z niewydaniem prawidłowego świadectwa pracy w terminie (pkt. I sentencji wyroku), umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (pkt II sentencji wyroku), odstąpił od obciążenia strony pozwanej kosztami procesu (pkt. III sentencji wyroku) oraz nadał wyrokowi w punkcie I sentencji wyroku rygor natychmiastowej wykonalności (pkt. IV sentencji wyroku). (vide wyrok zaoczny z dnia 16.12.2013 r. k.56.)

W sprzeciwie od wyroku zaocznego z dnia 17 stycznia 2014 r. nadanym w urzędzie pocztowym w dniu 16.01.2014 r. strona pozwana Z. Stowarzyszenie (...) z siedzibą we W. wniosła o oddalenie powództwa, uchylenie wyroku zaocznego w części (pkt. I i IV sentencji wyroku) oraz zasądzenie od powódki na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana zarzuciła, iż odszkodowanie którego domaga się powódka przysługuje pracownikowi tylko wówczas gdy nie mógł uzyskać z tego powodu nowej pracy, pomimo podejmowanych w tym kierunku starań, co sam powinien udowodnić. Trudno przyjąć aby powódka we wrześniu 2011 r. poszukiwała pracy, skoro 14 września 2011 r. wniosła pozew uznanie rozwiązania umowy o pracę za niezgodne z prawem. W tym czasie zamierzeniem powódki było wzruszenie rozwiązanie umowy o pracę a w toku postępowania uważała się za pracownika i dyrektora (...) Szkole Podstawowej (...) oraz podnosiła, iż nie wiedziała że powinna odwołać się od rozwiązania z nią umowy o pracę skoro w jej ocenie oświadczenie to złożył nieuprawniony podmiot a nie pracodawca. Ponadto przebywała na terenie szkoły na przestrzeni lipca i sierpnia 2011 r., a pozew do sądu złożyła w dniu 14 września 2011 r. pozostałby więc ewentualnie jedynie okres 2 tygodni (14-30.09.2011) kiedy to powódka pozostawała bez pracy z tego powodu że nie miała świadectwa pracy. (vide sprzeciw z 17.01.2014 r. k.63-68).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 września 2008 r. powódka K. Ś. zawarła z Z. Stowarzyszeniem (...) z siedzibą we W. umowę o pracę na czas określony od 3 września 2008 r. do 31 sierpnia 2011 r., na stanowisku dyrektora szkoły, na pełny etat. Powódka była wcześniej zatrudniona u strony pozwanej na kolejne okresy, poczynając od 1 września 2001 r., na stanowisku początkowo p.o. dyrektora szkoły, a następnie dyrektora szkoły. Aneksem do umowy o pracę z 1 kwietnia 2009 r. wynagrodzenie powódki zostało ustalone w wysokości 1.600 zł brutto miesięcznie.

Dowody: umowa o pracę powódki z 3.09.2008 (k.10);

aneks do umowy z 1.04.2009 (k.11);

akta sprawy tut. Wydziału o sygn. X P 625/13 (załącznik).

Pismem z 20 czerwca 2011 r., doręczonym powódce 24 czerwca 2011 r., powódka została poinformowana o odwołaniu jej ze stanowiska dyrektora szkoły. Pismo zostało podpisane przez W. R., A. A. i M. N.. Jednocześnie na stanowisko p.o. dyrektora szkoły W. R. powołał A. A..

Natomiast w dniu 5 lipca 2011 r. strona pozwana złożyła powódce oświadczenie o rozwiązaniu z nią stosunku pracy bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, tj. wprowadzenia w błąd przełożonego i niewykonania poleceń służbowych, a także domniemania popełnienia przez pracownika w czasie trwania umowy o pracę przestępstwa, które uniemożliwia dalsze zatrudnianie go na zajmowanym stanowisku.

W piśmie wskazano ponadto na zakłócenie przez pracownika spokoju i ustalonego porządku w dziedzinie ochrony szkoły i jej mienia, w czasie pracy oraz poza czasem pracy pracownika. Wskazano, że w dniu 27 czerwca 2011 r. powódka, nie będąc już członkiem zarządu stowarzyszenia ani dyrektorem szkoły, zorganizowała na terenie szkoły prywatne spotkanie z osobami w żaden sposób nie związanymi ze szkołą. Wezwanie przez nią firmy (...) naraziło rodziców i personel szkoły na konieczność legitymowania się, co utrudniło odbiór dzieci z przedszkola, spowodowało skargi rodziców oraz naraziło wizerunek szkoły. Ponadto zarzucono, że powódka nie odbierała pism od pracodawcy, nie odpowiadała na doręczone jej pisma, odmawiała wykonania poleceń służbowych, m.in. wydania pieczętek stowarzyszenia, dokumentacji, protokołu zdawczo-odbiorczego szkoły. Powołano się w tym piśmie również na domniemanie popełnienia przestępstwa polegającego na niepłaceniu składek do ZUS pracownikom, spłacanie z konta szkoły prywatnych zadłużeń, fałszowanie uchwał zarządu. Zarzucono również dążenie świadome i z premedytacją do przekazania posesji w prywatne ręce.

Dowody: rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z 5.07.2014 r. (k.27);

akta sprawy tut. Wydziału o sygn. X P 625/13 (załącznik);

przesłuchanie stron: powódki (k.153 v; płyta CD koperta k.154);

W.R. w charakterze strony pozwanej (k.160; płyta CD koperta k.162).

Po 6 lipca 2011 r. powódka nadal wykonywała obowiązki dyrektora szkoły i nie przekazała szkoły nowemu, jej zdaniem nielegalnemu, zarządowi. Powódka i U. G. przebywały w lipcu 2011 r. na terenie szkoły, uważając, że powinny jej strzec przed przejściem przez nowy zarząd. W drugiej połowie lipca ponownie wymieniły zamki w pomieszczeniach, w których wcześniej zamki wymienił W. R.; nowych kluczy nie udostępniono W. R.. Powódka wykonywała bieżące czynności administracyjne, przygotowywała do otwarcia punkt przedszkolny, a następnie przygotowywała szkołę do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. W okresie miesięcy lipca-sierpnia 2011 r. powódka miała wyłączny dostęp do dokumentacji szkoły w tym akt osobowych zatrudnionych, także swoich.

W dniu 29 sierpnia 2011 r. odbyła się Rada Pedagogiczna, w której nie uczestniczyła powódka. W dniu rozpoczęcia roku szkolnego 2011/2012 1 września 2011 r. W. R. na skutek interwencji Policji przejął szkołę od powódki, zmuszając ją do opuszczenia budynku i przejmując wbrew jej woli całość zgromadzonej w szkole dokumentacji (w tym pracowniczej i finansowej), a także kasę. Nie sporządzono protokołu przejęcia.

Skonfliktowane strony w obecności przedstawicieli Urzędu Miejskiego W. podpisały notatkę z 1.09.2011 r. przewidującą m.in. iż powódka do 15.09.2011 r. wyda prezesowi zarządu R. całokształt dokumentacji stowarzyszenia i szkoły. Powódka nie wykonała powyższego zobowiązania. Zarząd zaplombował pomieszczenia szkoły wraz z dostępną dokumentacją pracowniczą oczekując na formalne przekazanie całokształtu dokumentacji przez powódkę; ostatecznie w końcu września 2011 r. po bezskutecznym oczekiwaniu zarząd przystąpił do sprawdzenia zawartości dokumentów szkoły.

W dniu 30 września 2011 r. strona pozwana wystawiła powódce świadectwo pracy, w którym wskazała, że powódka była zatrudniona od 1 września 2009 r. do 6 lipca 2011 r. Powódka otrzymała świadectwo w pierwszych dniach października 2011 r. pocztą. Pismem z dnia 4.10.2011 r. powódka wystąpiła do pracodawcy z wnioskiem o sprostowanie świadectwa pracy, wskazując w szczególności że pracodawca określił nieprawidłowo okres jej zatrudnienia, „który według powódki nie został zakończony”(...).

W dniu 14 września 2011 r. powódka wniosła pozew zawierający żądania z tytułu rozwiązania z nią umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów w tym trybie. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. XP 1027/11. W dniu 4 października 2011 r. powódce doręczono wezwanie do uzupełnienia braków formalnych pozwu. Wobec nieuzupełnienia tych braków, pozew został zwrócony zarządzeniem z 10 listopada 2011 r., którego odpis doręczono powódce do rąk własnych 16 listopada 2011 r. W dniu 14 grudnia 2011 r. zwrócono powódce fizycznie pozew. Ponowne postępowanie zainicjowane przez powódkę, którego m.in. przedmiotem było odszkodowanie w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z naruszeniem przepisów prawa toczyło się pod sygnaturą X P 625/12 i zakończyło się wydaniem wyroku częściowego z dnia 7.12.2012 r. oddalającego powództwo w tej części oraz wyrokiem Sądu Okręgowego z 11 kwietnia 2013 r. oddalającego apelację.

Dowody: pismo Departamentu Spraw (...) Urzędu Miejskiego W. z 30.09.2011 (k.157-158);

odręczna notatka z 1.09.2011 (k.158);

korespondencja z PIP (...) we W. z 22.09.2011 r. i 25.10.2011 (k.28-31);

świadczenie pracy z 30.09.2011 (k.32);

wniosek powódki z 4.10.2011 o sprostowanie świadectwa (k.33);

akta sprawy tut. Wydziału o sygn. X P 625/13 (załącznik);

przesłuchanie stron: powódki (k.153 v; płyta CD koperta k.154);

W.R. w charakterze strony pozwanej (k.160; płyta CD koperta k.162).

Dyrekcja Niepublicznej Szkoły Podstawowej we W. przy ul. (...) Osiedla (...) we W. wystawiła powódce w dniu 18 listopada 2013 r. zaświadczenie iż ubiegała się ona o pracę w w/w jednostkach oświaty w IX 2011 r. na stanowisko nauczyciela kształcenia zintegrowanego i nauczyciela wychowania przedszkolnego. Nie została przyjęta z uwagi na brak świadectwa pracy i ponownie w III 2012 r. kiedy nie została przyjęta z uwagi na tryb dyscyplinarny wskazany w świadectwie pracy.

Dowody: zaświadczenie z 18.11.2013 r. (k.50);

przesłuchanie powódki (k.153 v; płyta CD koperta k.154).

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Powództwo o odszkodowanie nie zasługuje na uwzględnienie zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Podstawy prawnej powyższego roszczenia, upatrywać należy **w treści art. 99 § 1 i 2 k.p., który stanowi, iż pracownikowi przysługuje roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy. Odszkodowanie, o którym mowa w § 1, przysługuje w wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy z tego powodu, nie dłuższy jednak niż 6 tygodni.**

Przesłankami odpowiedzialności pracodawcy za szkody wyrządzone pracownikowi wskutek naruszenia obowiązku wydania pracownikowi świadectwa pracy są: **(a) niewydanie pracownikowi w terminie lub wydanie niewłaściwego świadectwa pracy; (b) wystąpienie szkody; (c) związek przyczynowy pomiędzy niewydaniem pracownikowi w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa pracy, a powstaniem szkody.**

Warunkiem odpowiedzialności odszkodowawczej pracodawcy jest wyłącznie takie niewydanie w terminie lub wydanie niewłaściwego świadectwa pracy, które posiada znamiona bezprawności. Pracodawca nie odpowiada więc za szkodę,

jeżeli niewydanie w terminie lub wydanie niewłaściwego świadectwa pracy zostało spowodowane przez samego pracownika albo nastąpiło wskutek siły wyższej.

Szkodą natomiast jest uszczerbek majątkowy, jaki pracownik poniósł wskutek pozostawania bez pracy. Pomiędzy niewydaniem w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa pracy, a szkodą musi istnieć tzw. adekwatny związek przyczynowy. Pozostawanie pracownika bez pracy musi być zatem zwykłym, normalnym następstwem braku lub niekorzystnej dla pracownika treści świadectwa pracy. **Ciężar wykazania szkody oraz związku przyczynowego spoczywa na pracowniku – art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p.**

W związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy, pracodawca jest obowiązany niezwłocznie wydać pracownikowi świadectwo pracy. Wydanie świadectwa pracy nie może być uzależnione od uprzedniego rozliczenia się pracownika z pracodawcą (art. 97 § 1 k.p.). Szczegóły dotyczące wydania świadectwa określa § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania, **pracodawca wydaje świadectwo pracy bezpośrednio pracownikowi albo osobie upoważnionej przez pracownika na piśmie - w dniu, w którym następuje rozwiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy. Jeżeli wydanie świadectwa pracy pracownikowi albo osobie przez niego upoważnionej nie jest możliwe, pracodawca, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia ustania stosunku pracy, przesyła świadectwo pracy pracownikowi lub tej osobie za pośrednictwem poczty albo doręcza go w inny sposób.**

W ocenie Sądu powódka nie sprostала ciężarowi dowodu wykazania szkody oraz jej związku przyczynowego z bezprawnym działaniem pracodawcy.

Powódka na okoliczność zasadności roszczenia pozwu w szczególności podejmowanych starań zmierzających do podjęcia nowego zatrudnienia przedstawiła zaświadczenie Dyrekcji Niepublicznej Szkoły Podstawowej we W. przy ul. (...) Osiedla (...) we W. z dnia 18 listopada 2013 r. Powyższe zaświadczenie zostało wystawione blisko 2 lata po okresie spornym będącym przedmiotem analizy w realiach niniejszego postępowania – niewątpliwie na użytek niniejszego postępowania. Treść zaświadczenia klóci się z treścią wyjaśnień składanych przez powódkę podczas przesłuchania, gdzie wskazała ona iż nie uzyskała możliwości zatrudnienia z uwagi na brak przedstawienia zaświadczenia o niekaralności jak również negatywnej opinii wystawianej jej przez prezesa zarządu pozwanego stowarzyszenia, krążącej krzywdzącej dla powódki opinii o okolicznościach zwolnienia dyscyplinarnego. Powyższe wskazuje na brak bezpośredniego związku bezskutecznych starań powódki o pracę z nieposiadaniem na przestrzeni września 2011 r. świadectwa pracy i poddaje pod wątpliwość przydatność dowodową uzyskanego w 2013 r. przez powódkę zaświadczenia.

W ocenie Sądu trudno także przyjąć, iż powódka zwolniona dyscyplinarnie 5 lipca 2011 r. podejmowała na przestrzeni następnego miesiąca (lipiec- wrzesień 2011 r.) aktywne działania zmierzające do nawiązania nowego stosunku pracy z innym pracodawcą.

Przeciwnie powódka zdawała się nie przyjmować do wiadomości faktu rozwiązania z nią umowy o pracę. Powódka w okresie miesięcy letnich 2011 r. (VII-VIII) nie opuściła zajmowanego stanowiska pracy dyrektora, „okupowała” pomieszczenia szkoły, podejmowała szereg czynności administracyjno-zarządczych związanych z prowadzeniem jednostki oświaty a co istotne uniemożliwiła zarządowi który rozwiązał z nią umowę o pracę dostęp do dokumentacji szkoły w tym dokumentacji pracowniczej (akta osobowe – zarówno swoich jak i innych pracowników placówki). Stan ten trwał do 1.09.2011 r. kiedy to prezes zarządu R. w asyście policji doprowadził do opuszczenia szkoły przez powódkę. Niemniej przy mediacji przedstawicieli Urzędu Miejskiego zawarto wówczas porozumienie odnośnie zwrotu przez powódkę całości dokumentacji szkoły do 15.09.2011 r. Nie doszło do protokolarnego przekazania zarządowi dokumentacji znajdującej się dotychczas w dyspozycji powódki, stąd też zarząd zaplombował pomieszczenia, aby doprowadzić do skutecznego przekazania całości dokumentacji w określonym terminie. Powódka nie zastosowała się do powyższych ustaleń czego skutkiem było ostatecznie w końcu września 2011 r. po bezskutecznym oczekiwaniu przystąpienie zarządu do sprawdzenia zawartości dokumentów szkoły. Dopiero w tej dacie zarząd uzyskał więc

pełny dostęp do akt osobowych powódki, co umożliwiło zarządowi pozwanego stowarzyszenia wystawienie powódce świadectwa pracy z 30.09.2011 i doręczenie go powódce drogą pocztową w pierwszych dniach października 2011 r.

W tym samym czasie powódka inicjowała szereg postępowań cywilnych, karnych i rejestrowych, także przed tut. Sądem pracy (sygn. X P 1027/11 i 625/12) zmierzających do podważenia legalności jej odwołania i rozwiązania umowy o pracę. W toku tych postępowań powódka twierdziła stanowczo i konsekwentnie iż wciąż pozostaje w zatrudnieniu, nie przyjmuje do wiadomości faktu zwolnienia, nie posiada żadnej wiedzy o możliwości odwołania się skoro w jej ocenie oświadczenie to złożył nieuprawniony podmiot a nie pracodawca. Także występując do pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy z 30.09.2011 w piśmie z 4.10.2011 powódka stwierdziła, iż „ pracodawca określił nieprawidłowo **okres jej zatrudnienia, który według powódki nie został zakończony**”(…).

Powyższe zachowanie powódki pozwala w ocenie Sądu na przyjęcie iż powódka w tym okresie koncentrując swoją aktywność na próbie restytucji dotychczasowego stosunku pracy nie podejmowała działań związanych z chęcią nawiązania kolejnego zatrudnienia, a tym samym nie wykazała, iż poniosła wymierną szkodę w związku z wydaniem jej świadectwa pracy na początku października 2011 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd uchylił pierwotnie wydany wyrok zaoczny w sprawie z dnia 16 grudnia 2013 r. i oddalił powództwo o odszkodowanie o czym orzekł **jak w punkcie I i II sentencji wyroku.**

Uwzględniając fakt ograniczenia przez powódkę powództwa o roszczenie o sprostowanie świadectwa pracy na rozprawie w dniu 13 listopada 2013 r. Sąd umorzył postępowanie w tej części na zasadzie art.355 §1 kpc, co znalazło swoje odzwierciedlenie **w punkcie III sentencji wyroku.**

Orzeczenie o kosztach **w punkcie IV sentencji wyroku**, znajduje podstawę w treści art.102 kpc zgodnie z którym **w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.**

Sąd odstępując od obciążenia powódki obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kierował się oceną jej trudnej sytuacji życiowej, majątkowej, rodzinnej i zdrowotnej.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 35 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.), nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych pracownik wnoszący powództwo lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem art. 35 i 36. Natomiast w myśl art. 113 ust. 1 w/w ustawy, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Kosztami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa, była opłata od pozwu. Jako że powództwo podlegało oddaleniu, a tym samym strona pozwana wygrała proces, w związku z czym nie było podstaw do odciążenia jej kosztami sądowymi, natomiast powódka z mocy prawa była zwolniona z obowiązku poniesienia kosztów sądowych, Sąd zaliczył je na rachunek Skarbu Państwa, nie znajdując podstaw do obciążenia nimi powódki, o czym orzeczono **jak w punkcie V sentencji wyroku.**